

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО
Кафедра «Комп'ютерні науки»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. зав. кафедри КН, к.пед.н.,

доцент *Шу* Сергій ШАРОВ
« 2 » *бересня* 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія прийняття рішень»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»
зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

за ОПІ Публічне управління та адміністрування

(на основі повної загальної середньої освіти)

факультет економіки та бізнесу

2021– 2022 н.р.

Робоча програма «Теорія прийняття рішень» для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПІ Публічне управління та адміністрування (на основі повної загальної середньої освіти) факультет економіки та бізнесу. - Мелітополь, ТДАТУ - 18 с.

Розробник: старший викладач Зінов'єва О.Г.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри КН

Протокол № 1 від "27" серпня 2021 року

В.о. завідувача кафедри КН

доцент Сергій ШАРОВ

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за ОПІ Публічне управління та адміністрування (на основі повної загальної середньої освіти)

Протокол № 1 від "27" вересня 2021 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 28 «Публічне управління та адміністрування»	За вибором студента	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		4	7-й
Тижневе навантаження: аудиторних занять – 4 год. самостійна робота студента – 4 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	16 год.
		Лабораторні заняття	
		Практичні заняття	16 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	88 год.
		Форма контролю: диференційований залік	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу - вивчення основ теорії прийняття рішень, загальної теорії прийняття рішень з використанням науково-обґрунтованих підходів, прийняття рішень в умовах визначеності та невизначеності, основ критеріального аналізу.

Завдання навчальної дисципліни - вивчення основ теорії прийняття управлінських рішень; засвоєння методичних підходів щодо аналізу та застосування методів обґрунтування й підготовки управлінських; оволодіння навичками самостійного застосування математичного апарату, комп'ютерної техніки та сучасного програмного забезпечення під час проведення економічного аналізу, пошуку та обґрунтуванні управлінських рішень..

В результаті успішного засвоєння навчальної дисципліни студент матиме змогу продемонструвати такі результати навчання:

знати:

- основні поняття і термінологію теорії прийняття рішень;
- сутність терміну „управлінське рішення”;
- класифікацію управлінських рішень;
- основні теорії прийняття рішень;
- закони, принципи, які впливають на розробку прийняття рішень;
- концептуально-теоретичні основи методів та моделей прийняття рішень;
- види та типи практичних задач, що вирішуються за допомогою методів теорії прийняття рішень;
- особливості практичного використання сучасних методів та моделей прийняття рішень;
- особливості використання експертних оцінок при розв’язанні практичних задач;
- можливості застосування методів теорії ігор при прийнятті рішень;
- процедури прийняття програмно - цільових державно – управлінських рішень;

уміти:

- застосувати інформаційно-аналітичне забезпечення процесу прийняття рішення;
- використовувати основні етапи розробки управлінських рішень;
- прийняття рішень і аналіз конкретних моделей у сфері стратегії, маркетингу, фінансів та інвестицій, персоналу;
- формалізувати практичні задачі відповідно до методів теорії прийняття рішень;
- формулювати варіанти вибору (альтернатив) для забезпечення прийняття ефективного та адекватного рішення;
- формувати систему критеріїв досліджуваної ситуації відповідно до мети і завдань дослідження;
- вироблення оптимального рішення або множини ефективних рішень за допомогою методів теорії прийняття рішень.
- формулювати варіанти вибору (альтернатив) для забезпечення прийняття ефективного рішення в органах державної влади;

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. *Основи теорії прийняття рішень*

Тема 1. Основні положення теорії прийняття рішень [1, 2, 3,5]

Рішення. Концепції прийняття рішень. Методи та способи прийняття управлінських рішень.

Тема 2. Технології і моделі процесу розробки управлінських рішень [1,2,3,4,5,6]

Технологія розробки рішень. Моделювання процесу розробки рішень.

Тема 3 Експертні методи прийняття управлінських рішень [2,6]

Основні поняття методу експертних оцінок. Етапи підготовки і проведення експертизи. Одержання експертних оцінок. Обробка результатів опитування експертів

Тема 4. Метод аналізу ієрархій [4,6]:

Ієрархічне представлення складної проблеми Переваги і недоліки методу аналізу ієрархій

Змістовний модуль 2. *Методи прийняття рішень*

Тема 5 Багатокритеріальні моделі прийняття рішень [1,2,3,4,5,6]

Структурування альтернатив з використанням критеріїв. Недолмінуючі альтернативи Парето. Моделі і методи прийняття рішень в умовах багатокритеріальності

Тема 6. Прийняття рішень в умовах невизначеності і ризику [1,2,3,5,6]

Поняття умов невизначеності і ризику. Критерії прийняття рішень в умовах невизначеності

Тема 7. Методи прийняття рішень в конфліктних ситуаціях. Ігрові моделі [1,2,3]

Теоретико-ігрові моделі прийняття рішень. Матричні ігри

Тема 8. Методи оцінки рішень [2]

Ефективність рішень. Економічна оцінка управлінських рішень. Показники оцінки рішень

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість					балів
			годин					
			лк	лаб	сем. (пр.)	СРС		
Змістовий модуль 1.								
1	Лекція 1	Основні положення теорії прийняття рішень	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 1	Однокритеріальні задачі прийняття рішень	-	-	2	-	7.5	
	Самостійна робота 1	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5	
2	Лекція 2	Технології і моделі процесу розробки управлінських рішень	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 2	Задача про призначення	-	-	2	-	7.5	
	Самостійна робота 2	Проробка теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5	
3	Лекція 3	Експертні методи прийняття управлінських рішень	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 3	Методи обробки експертної інформації	-	-	2	-	7.5	
	Самостійна робота 3	Проробка теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5	
4	Лекція 4	Метод аналізу ієрархій	2	-	-	-	-	
	Практичне заняття 4	Метод аналізу ієрархій	-	-	2	-	7.5	

	Самостійна робота 4	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5
5,6	Самостійна робота 5	Підготовка до ПМК1				8	
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 60 год.			8	-	8	44	50
Змістовий модуль 2. Відновлення і ремонт складальних одиниць. Якість ремонту.							
11	Лекція 5	Багатокритеріальні моделі прийняття рішень	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Методи прийняття рішень в умовах багатокритеріальної оптимізації	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 5	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5
12	Лекція 6	Прийняття рішень в умовах невизначеності та ризиків	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 6	Прийняття рішень в умовах невизначеності	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 7	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5
13	Лекція 7	Методи прийняття рішень в конфліктних ситуаціях. Ігрові моделі	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Прийняття рішень в умовах ризику	-	-	2	-	2,5
	Самостійна робота 8	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5

14	Лекція 8	Методи оцінки рішень	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Елементи теорії ігор. Графічний метод	-	-	2	-	2.5
	Самостійна Елементи теорії ігор. Графічний метод робота 9	Проробка теоретичного матеріалу Підготовка до практичного заняття	-	-	-	9	2,5
15,16	Самостійна робота 13	Підготовка до ПМК2				8	
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			8	-	8	44	50
Всього з навчальної дисципліни - 120 год.							100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №1

1. Сутність та види управлінських рішень.
2. Багатоаспектний підхід до прийняття управлінських рішень.
3. Методи та способи прийняття управлінських рішень.
4. Моделі підтримки управлінських рішень.
5. Системний підхід в організаційному управлінні
6. Алгоритм прийняття управлінських рішень.
7. Організація процесу розробки управлінських рішень.
8. Етапи процесу прийняття рішень.
9. Діагностика та ідентифікація проблем (побудова дерева рішень).
10. Поняття альтернативи в процесах прийняття рішень.
11. Вибір альтернативи, мови опису альтернатив.
12. Критерії та обмеження вибору альтернатив.
13. Організація розробки і виконання управлінських рішень.
14. Склад процедур розробки і узгодження управлінських рішень.
15. Організація виконання управлінських рішень.
16. Експертні методи прийняття рішень: анкетування.
17. Експертні методи прийняття рішень: інтерв'ювання.
18. Експертні методи прийняття рішень: мозкова атака
19. Експертні методи прийняття рішень: метод Дельфи

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2

1. Поняття ризику та невизначеності.
2. Основні складові елементи ризику.

3. Методи аналізу ризику.
4. Ризик в абсолютному вираженні.
5. Ризик у відносному вираженні.
6. Допустимий, критичний та катастрофічний ризику.
7. Функція ризику.
8. Критерії прийняття рішень у різних інформаційних ситуаціях.
9. Поняття корисності та пріоритетності.
10. Корисність за Нейманом.
11. Поняття лотереї.
12. Сподівана корисність.
13. Детермінований еквівалент.
14. Премія за ризик.
15. Різні ставлення до ризику та корисність.
16. Функція схильності-несхильності до ризику.
17. Основні поняття теорії ігор.
18. Методи знаходження оптимальних стратегій.
19. Графічний метод розв'язку матричних ігор.
20. Розв'язок ігор в чистих стратегіях.
21. Розв'язок ігор у змішаних стратегіях.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Гевко, І. Б. Методи прийняття управлінських рішень : підручник / І. Б. Гевко. - К. : Кондор, 2009. - 187 с.
2. Прийняття управлінських рішень: навч. посібник: рекомендовано МОН України/за ред. Ю. Є. Петруні. - 2-ге вид. - К. : Центр учбової літератури, 2011. - 216 с.
3. Теорія прийняття рішень: підручник / за ред. М. П. Бутка. - К. : Центр учбової літератури, 2015. - 360 с
4. Ларичев, О. И. Теория и методы принятия решений, а также Хроника событий в Волшебных Странах: учебник / О. И. Ларичев. - М. : Логос, 2000. - 296 с
5. Колпаков, В. М. Теория и практика принятия управленческих решений: учеб. пособие / В. М. Колпаков ; МАУП. - 2-е изд., испр. и доп. - К. : МАУП, 2004. - 504 с.
6. Черноруцкий И Г. Методы принятия решений. - СПб. : БХВ-Петербург, 2005. - 416 с

Допоміжна

7. Квасницька, Р. С. Аналіз моделей прийняття управлінських рішень [Текст] / Р. С. Квасницька, О. М. Дерикот // Економіка та держава : науково-практичний журнал. - 2013. - № 1. - С. 38-40

8. Марченко, В. Сучасні інформаційні технології прийняття раціональних управлінських рішень [Текст] / В. Марченко // Техніка АПК : науково-технічний журнал. - 2007. - N3. - С. 9-11

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Освітній портал ТДАТУ: <http://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1885>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ: <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Сайт кафедри КН: <http://www.tsatu.edu.ua/kn/navchannja/dyscypliny-kafedry/>